

**Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти, науки, молоді та спорту Хмельницької ОДА
Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти**

ЗАТВЕРДЖУЮ
_____ ректор Віктор ОЧЕРЕТЯНКО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(комплексна)
підвищення кваліфікації
вчителів природничої освітньої галузі
(інтегровані курси)**

Схвалено вченого радиою Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти, протокол № 2 від 5 липня 2022 року

Обговорено і схвалено кафедрою теорії та методик
природничо-математичних дисциплін і технологій, протокол № 3 від 20
червня 2022 р.

Хмельницький
2022

Розробник и (укладачі) програми	<p>Гільберг Т. Г., завідувачка кафедри теорії і методик природничо-математичних дисциплін і технологій Хмельницького ОППО, канд. геогр. наук, доцент, Заслужений працівник освіти України</p> <p>Мирна Л.А., старший викладач кафедри теорії та методик природничо-математичних дисциплін і технологій, Заслужений працівник освіти України</p>					
Найменування програми	Комплексна програма підвищення кваліфікації вчителів природничої освітньої галузі (інтегровані курси)					
Мета програми	Удосконалення ключових компетентностей в межах професійної діяльності відповідно до вимог професійного стандарту та стандарту освіти у галузі 01 Освіта/Педагогіка у сфері післядипломної освіти осіб з вищою освітою, необхідних для нових видів професійної діяльності – навчання інтегрованих курсів природничої освітньої галузі в умовах НУШ. Ознайомлення слухачів з нормативними вимогами до організації та змісту викладання інтегрованих природничих курсів у закладах освіти; розкриття науково-методичних основи та відпрацювання дидактичних особливостей викладання інтегрованих природничих курсів; дати короткий, але системний виклад предметного матеріалу курсів природничої освітньої галузі з акцентом на обрані модельні програми; поглиблення/відпрацювання навичок планування навчальної роботи з природничих курсів та проведення навчання в інноваційних формах.					
Напрями програми	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти					
Зміст програми	Навчальний план					
				Аудиторні години		
	№ з/ п	Назва модуля	Разом (год.)	Лекції (год.)	Семінарськ і (год.)	Практичні, пед.практика (год.)
	1	Модуль 1. Світоглядні основи професійного розвитку педагога	4		4	
		1.1. Культура слововживання педагога: стилістична вправність та правописні новації.	2		2	
		1.2. Розвиток громадянських та соціальних компетентностей учасників освітнього процесу. Програма підтримки освітніх реформ в Україні «Демократична школа».	2		2	
2	Модуль 2. Психолого-педагогічна та інклюзивна компетентність	6	6			

		2.1. Особливості індивідуального підходу до дітей при створенні ситуації успіху вчителем на уроці.	2	2		
		2. 2. Психологічні аспекти формування м'яких навичок в контексті взаємодії «вчитель – здобувачі», «вчитель – батьки», «здобувачі – здобувачі» засобами СЕЕН.	2	2		
		2.3. Розвиток життєвих компетентностей школярів засобами активної взаємодії.	2	2		
	3	Модуль3. Розвиток професійних компетентностей вчителя природничих дисциплін.	20	4	4	12
		3.1Методичні засади розвитку професійних компетентностей вчителя природничої освітньої галузі (інтегровані курси) (предметна компетентність, інноваційність, фахові методики та технології)	12	2	4	6
		3.1.1 Модельні навчальні програми природничої освітньої галузі. Навчальні програми. Календарно-тематичне планування	2		2	
		3.1.2. Засоби наочності та навчальні посібники у процесі викладання предметів інтегрованих курсів природничої освітньої галузі	2			2
		3.1.3 Реалізація елементів STEM-освіти на уроках інтегрованих курсів природничої освітньої галузі	2			2
		3.1. 4 Сучасний підхід до практики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	2			2
		3.1.5 Сучасний підхід до проектування уроку інтегрованого курсу природничої освітньої галузі в умовах реалізації Державного стандарту.	2	2		

	3.1.6 Освітнє середовище та його роль в організації інтегрованого уроку природничої освітньої галузі	2		2	
	3.2 Педагогічна практика. Відвідування провідних закладів освіти міста Хмельницького з метою ознайомлення та вивчення досвіду вчителя біології	2			2
	3.2.1Ознайомлення з педагогічним досвідом вчителів природничої освітньої галузі ЗЗСО. Аналіз відвідуваного уроку/відео-уроку. Моделювання уроків (фрагментів уроків) з використанням інноваційних методів навчання.	2			2
	3.3 Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності	6	2		4
	3.3.1.Цифрове суспільство та трансформація освіти. Електронне урядування.	2	2		
	3.3.2. Електронні (цифрові) освітні ресурси з предметів та інтегрованих курсів для реалізації мети Державного стандарту базової середньої освіти: методика створення та використання.	2			2
	3.3.3 Безпека в цифровому суспільстві та освітньому середовищі.	2			2
	Разом годин	30	10	8	12

Навчання за освітньою програмою підвищення кваліфікації завершується підсумковою конференцією за участю науково-педагогічних працівника профільної кафедри. Підсумкова конференція передбачає обговорення проблемних питань, результатів навчання, виконання індивідуальних завдань слухачами курсів за змістом загальних та методичних модулів, передбачених навчальною програмою, отримання зворотного зв’язку.

Обсяг програми	30 год
Форма підвищення кваліфікації	Очна, заочна відповідно до формату курсів і робочого навчального плану.

<p>Перелік компетентностей, що набуваються/удосконалюються</p>	<p>Загальні</p> <p><i>Соціальна</i> (здатність до взаємодії з іншими в різних соціальних ситуаціях та критичного оцінювання соціальних подій і явищ); <i>Культура самовираження</i> (здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження і самореалізації впродовж життя, до цінування багатоманітності у суспільстві), <i>громадянська</i> (здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку).</p> <p>Фахові</p> <p><i>Мовно-комунікативна</i> (здатність до спілкування державною мовою, а також за потреби іноземною мовою під час використання інтернет-ресурсів та роботи в іншомовних програмних середовищах).</p> <p><i>Предметна</i> (природничі) (здатність до використання знань з природничих дисциплін в освітньому процесі, інтеграції предметних знань з природничої освітньої галузі зі знаннями з інших предметних галузей та ін.; здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання на інтегрованих уроках природничої освітньої галузі).</p> <p><i>Інформаційно-цифрова</i> (здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі).</p> <p><i>Психологічна</i> (здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові, індивідуальні особливості учнів, сприяти розвитку їх позитивної самооцінки та формувати мотивацію до пізнавальної діяльності).</p> <p><i>Педагогічного партнерства та інклюзивна</i> (здатність до спілкування з колегами, іншими фахівцями з метою підтримки учнів, до роботи в команді з метою надання додаткової підтримки учням, зокрема особам з особливими освітніми потребами; забезпечення сприятливих умов для кожного учня, врахування його потреб, можливостей, здібностей та інтересів).</p> <p><i>Здоров'язбережувальна</i> (здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів на інтегрованих уроках природничої освітньої галузі, до попередження і протидії булінгу в живому спілкуванні та в інформаційному середовищі).</p> <p><i>Прогностична</i> (здатність до планування освітнього процесу та прогнозування його результатів).</p> <p><i>Здатність до навчання впродовж життя</i> (здатність до визначення умов і ресурсів професійного розвитку впродовж життя, здійснення підтримки педагогічних працівників).</p> <p><i>Організаційна</i> (здатність до організації освітнього процесу, різних форм навчальної і пізнавальної діяльності учнів на уроках).</p> <p><i>Оцінювальна та рефлексивна</i> (здатність до здійснення оцінювання результатів навчання учнів, у тому числі з використанням цифрових технологій, визначення власних професійних потреб).</p>
<p>Очікувані результати</p>	<p>Очікувані результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● формування національної ідентичності громадянина України, його активної громадянської позиції на засадах демократії, патріотизму, поваги до прав і свобод людини, визнання цінності верховенства права; ● розуміння принципів та культури демократії в житті закладу освіти, вміння конструктивно взаємодіяти з іншими особами та місцевою громадою;

- розуміння історичного та змінного характеру мовної норми правописних новацій;
- знання типів помилок, пов'язаних із порушенням точності слововживання, та вміння їх уникати;
- користування основною термінологією та нормативно-правовою базою з питань інформатизації (цифровізації) суспільства та освіти;
- обізнаність про стратегічні напрями цифровізації освіти в Україні;
- розуміння ролі цифрових ресурсів у житті суспільства, зокрема освіти;
- використання цифрових технологій та сервісів для вирішення проблем і завдань у повсякденному житті, професійної та особистої взаємодії;
- розуміння важливості засобів моніторингу/оцінювання стану цифровізації закладу освіти, як учасник освітнього процес;
- розуміння визначення та призначення е-урядування;
- розуміння поняття «відкриті дані», «електронна ідентифікація громадян», «цифрові державні платформи», е-підпис, е-реєстри, е-документообіг»;
- вміння добирати безпечні, доцільні для навчання здобувачів освіти електронні (цифрові) освітні ресурси, упорядковувати їх і використовувати з урахуванням мети, умов навчання, вікових особливостей і потреб здобувачів освіти;
- вміння вдосконалювати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси та створювати (за потреби) нові, оцінює достовірність даних і надійність;
- оцінювання ефективності обраних електронних (цифрових) ресурсів для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовки та потреб здобувача освіти;
- розуміння ознак кібератак, онлайн-злочинів, методів захисту від них; правових та етичних норм використання цифрових технологій та сервісів; основних правил безпечної поведінки в мережі; кібергігієну; методів захисту персональних даних від несанкціонованого доступу;
- здатність до саморефлексії та саморозвитку;
- усвідомлення рівнів залученості щодо розвитку м'яких навичок взаємодії;
- здатність до усвідомленості, розуміння себе і своїх почуттів, емоцій та ціннісних орієнтацій;
- вміння здійснювати позитивну комунікацію;
- вміння демонструвати емпатію й переходити на рівень співпереживання;
- прагнення до удосконалення професійної майстерності завдяки запровадженню у практичну діяльність інноваційного підходу;
- набуття знань про психологічні особливості та характеристики дітей та вміння їх з успіхом застосовувати на практиці з метою удосконалення партнерської взаємодії;
- проектувати ситуацію успіху з метою набуття фахово-предметних компетентностей;
- здатність до самокритики професійної діяльності;
- здатність виявляти ціннісно-смислове ставлення до діяльності;
- здатність до визначення напрямів професійного самовдосконалення;
- здатність до демонстрування культури диспуту в класних середовищах;
- здатність мислити системно й критично;
- здатність творчо підходити до розв'язання проблем і задач педагогічної діяльності;
- здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до концепції шкільної освіти та сучасних технологій навчання;
- здатність розвивати в школярів життєві компетентності шляхом застосування сучасних методик та технологій;

	<ul style="list-style-type: none"> ● здатність до адаптації методів та підходів у відповідності до вікових та індивідуально-психологічних особливостей школярів; ● здатність здійснювати соціально-емоційне та етичне навчання в класних середовищах; ● готовність до педагогічної діяльності в умовах впровадження Концепції НУШ, Державного стандарту базової середньої школи; ● здатність аналізувати методичний інструментарій для проведення уроків інтегрованих курсів природничої освітньої галузі, що сприятимуть формування ключових компетентностей здобувачів освіти; ● конструювання уроку з використанням сучасних інноваційних технологій, активних та інтерактивних методів навчання; ● розуміння необхідності застосування справедливого оцінювання діяльності здобувачів освіти; ● здатність застосовувати інноваційні методи роботи, сучасні навчальні матеріали в професійній діяльності вчителя-природничника; ● готовність до переосмислення функцій педагогічного спілкування, здатність використовувати стратегії, що заохочують учнів до ефективної взаємодії; організовувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності; ● здатність здійснювати необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб та сильних сторін учнів; ● здатність застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримувати їх прагнення до саморозвитку, розкривати їх здібності та пізнавальні можливості; ● розуміння необхідності постійного професійного зростання.
Терміни виконання програми	Один тиждень
Додаткові послуги	
Місце виконання програми	ХОППО м. Хмельницький вул. Прокурівського Підпілля, 139
Вартість	Освітні послуги надаються безплатно відповідно до регіонального замовлення слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2023 рік
Графік освітнього процесу	Відповідно до плану-графіка
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво.